

зшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій відповідному оперативному підрозділу, а також вимагати від нього сприяння при провадженні окремих слідчих (розшукових) дій.

В умовах ВК для слідчого особливо важливо хоча б узагальнено знати, за допомогою яких методів і засобів виконане його доручення. Це дозволяє не лише правильно оцінити отриману оперативну інформацію, але й уникнути при провадженні розслідування небезпеки ненавмисного розголошення джерел її отримання.

Звичайно, адміністрація ВК не зобов'язана пояснювати слідчому методи й засоби, за допомогою яких була зібрана інформація, однак у певних межах може дати певні пояснення без розшифровки конкретних негласних джерел. Це може відповідати інтересам не тільки слідства, але й оперативної роботи, особливо при використанні негласних засобів.

Взаємодія в широкому розумінні припускає не лише використання слідчим допомоги адміністрації в розкритті втечі, але й максимальне його сприяння при провадженні розслідування виконанню завдань, що стоять перед ВК.

---

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 25-26, ст. 131.

2. Богатирьов, А. І. Втеча в'язнів з місць несвободи (міжгалузеве дослідження) : монографія / А. І. Богатирьов, О. В. Ведмідський, О. О. Некрасов; ред. І. Г. Богатирьов; Академія адвокатури України. - Київ: ВД "Дакор", 2015. – 228 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: прийнятий 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, № 11–12, № 13. – Ст. 88.

Солдатенко О.А.,
доцент кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ПІДСТАВ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Зміни, які останнім часом відбулися в суспільному, політичному та економічному житті України, стали каталізатором для кардинальних перетворень в українському законодавстві, приведення його у відповідність до

принципів міжнародного права з метою забезпечення балансу приватних інтересів особи і публічних інтересів суспільства та держави.

Ратифікація Україною великої кількості міжнародних договорів та прийняття на себе зобов'язань щодо їх виконання змусила нашого законодавця радикально вплинути на подальший законодавчий процес. Одні галузі права зазнали суттєвих перетворень шляхом внесення змін до відповідних нормативно-правових актів, інші ж були цілковито оновлені за рахунок прийняття нових законів та, відповідно, підзаконних нормативно-правових актів. І саме до таких оновлених галузей права відноситься кримінальне процесуальне право, адже прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України 13 квітня 2012 р. (далі – КПК України) значно змінило увесь вектор розвитку кримінальної та кримінально-процесуальної політики держави.

В той же час з моменту прийняття чинного КПК України внесено велику кількість змін до існуючої моделі кримінального процесу, доповнивши її одними положеннями та виключивши інші. Не стали виключенням зміни щодо строків досудового провадження та підстав закриття кримінального провадження.

Зокрема, відповідно до Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 03.10.2017 були внесені зміни до абз. 2 ч. 1 ст. 219 КПК України, де строк досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР до дня повідомлення особі про підозру становить:

- 1) шість місяців – у кримінальному провадженні щодо кримінального проступку;
- 2) дванадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо злочину невеликої або середньої тяжкості;
- 3) вісімнадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Таким чином, строк досудового розслідування обчислюється з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, а не з моменту повідомлення особі про підозру, як було раніше, і до дня звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності або до дня ухвалення рішення про закриття кримінального провадження.

Зміни до ст.219 КПК України в свою чергу призвели до зміни абзацу другого п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, яку викладено в новій редакції, слідчий, прокурор зобов'язані закрити провадження у разі, коли строк досудового розслідування, визначений ст. 219 КПК України, закінчився, але жодній особі не було повідомлено про підозру. Причому незалежно від кваліфікації злочи-

ну та його наслідків. Але що в таких випадках буде з потерпілим, хто буде відшкодовувати шкоду, завдану кримінальним правопорушенням.

Оскільки держава взяла на себе обов'язок щодо забезпечення прав і свобод людини, то й усунення наслідків вчиненого кримінального правопорушення шляхом відшкодування шкоди у тих випадках, коли правоохоронні органи не справилися зі своїми функціями, держава повинна взяти на себе.

Так, дійсно існує ст.127 КПК України «Відшкодування (компенсація) шкоди потерпілому», де частина третя передбачає, що шкода, завдана потерпілому внаслідок кримінального правопорушення, компенсується йому за рахунок Державного бюджету України у випадках та в порядку, передбачених законом, але, нажаль, вказана стаття «мертва», оскільки Верховною Радою України не прийнято жодного Закону, який би чітко регламентував підстави, умови та порядок такого відшкодування (компенсації) шкоди за рахунок держави.

Отже, чітке визначення строків досудового розслідування, навіть у так званих «фактових» провадженнях дає можливість просто не розшукувати злочинця протягом певного часу і провадження закрити, а за таких обставин злочинець може сподіватися на безкарність, що може призвести до появи серед правоохоронних органів нового корупційного ризику.

Соловйов В.О.,

аспірант кафедри кримінального процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПРОЦЕДУРИ ЗБИРАННЯ МАТЕРІАЛІВ СТОРОНОЮ ЗАХИСТУ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Збирання доказів є одним із важливіших елементів процесу доказування та складає значну частину процесуальної діяльності сторін, здійснюваної на стадії досудового розслідування. Саме даний вид діяльності здебільшого формує майбутній результат вирішення кримінального провадження по суті. Ефективність збирання доказів залежить від наявності двох складових, що характеризують даний процес: нормативного закріплення можливості та процедури збирання доказів за допомогою відповідних засобів; фактичного збирання доказів уповноваженим суб'єктом з дотриманням процедури, визначеної законодавством. Очевидно, що сторона захисту має більш обмежені можливості зі збирання доказів, ніж сторона обвинувачення, про що свідчить не тільки законодавство, судова практика, але й все більш жваві наукові дискусії з приводу різних підходів до розширення прав сторони захисту з доказування.